

[Edvard Sørensen.]

kommissionen. Det i Landbokkommissionen forelagte Forslag var betydelig mere vidtgaaende økonomisk set end det Forslag, Regeringen senere forelagde for Folketinget; der var en Forskel i Beløbet paa 15,5 Mill. Kr. I Folketinget stillede Regeringspartierne 12 Ændringsforslag til deres eget Forslag, og i Landstinget blev der foruden de omtalte to selvstændige Forslag stillet ikke mindre end 16 Ændringsforslag til Hovedforslaget foruden et Ændringsforslag til Forslaget om ændrede Regler for Kommunernes Deltagelse i de sociale Udgifter.

Alt dette er Udtryk for, at Forslaget, foruden at det vil vise sig ganske utilstrækkeligt til sit Formaal, har været slet forberedt og daarligt gennemtænkt, og et Bevis paa, at Indenrigsministeren heller ikke selv tror paa, at Loven vil løse sin Opgave, er Ændringen om, at der skal stilles et Beløb paa 1 Mill. Kr. aarligt til Raadighed for Ministeren til Afbødning af de aller værste Urimeligheder ved Loven; dette Beløb skal endda for det første Aar forhøjes til 3 Mill. Kr.

Den gennemførte Ændring til § 2 er fuldgældigt Udtryk for, hvor slet gennemtænkt Forslaget var. Efter at mit Parti havde stillet sit Ændringsforslag, er det gaaet op for Regeringen, at der ogsaa var en Lov om mellemkommunal Refusion for visse Arbejdsløshedsudgifter, der selvfølgelig ogsaa maatte inddrages under Loven, hvis der skulde være Linie i det hele. Som bekendt er denne Lov i ændret Skikkelse lige blevet forlænget. Jeg vil gerne stille det Spørgsmaal, om denne Lov, altsaa Loven om mellemkommunal Refusion for visse Arbejdsløshedsudgifter, er bragt i Overensstemmelse med § 2 i det foreliggende Forslag.

At man i Landstinget udvidede Tilskuddet til Skoleudgifterne til ogsaa at omfatte kommunale Tilskud til private Skoler, hilser vi med Tilfredshed.

Ændringen, som gaar ud paa at fordele 1 Mill. Kr. aarligt — for det første Aar 3 Mill. Kr. — til særlig vanskeligt stillede Kommuner, er i sin Form ikke mindst i det første Aar efter vor Oplattelse meget uheldig. Indenrigsministeren fordele Pengene med Tilslutning af Rigsdagens Finansudvalg, uden at der i Loven er givet nogen som helst Retningslinier, efter hvilke Uddeelingen skal finde Sted. At det er behageligt for Indenrigsministeren at sidde som en velgørende Alfader og dele andres Penge ud, forstaar jeg, men jeg vilde føle mig tryggere, hvis der var angivet visse Retningslinier, hvorefter disse Penge blev for-

delt. Hvis det endda var efter Indstilling fra Amsraadene, vilde der være Mulighed for, at Pengene nogenlunde blev fordelt til de rigtige; men hvordan maa man paaregne, at det nu vil gaa? Saadan, at de Kommuner, der er mest aggressive i deres Krav, har størst Mulighed for at faa Tilskud, medens Kommuner, der holder sig mere beskedent tilbage, ikke vil have de samme Muligheder, selv om de er i lige saa stor Trang.

Bestemmelserne om, at man i Amtskommunerne fratages Retten til at udskrive personlig Skat, er desværre fastholdt i Landstinget, hvorimod Bestemmelsen om, at i de sønderjyske Kommuner ophørte Retten til at udskrive Amtsskatten direkte paa Kommunerne, har faaet et Overgangs-aar. Dette er formentlig en Følge af dels Indenrigsministerens Møde i Haderslev den 1. Marts, dels de sønderjyske Sogneraadforeningers enstemmige Henstilling om at faa dette Spørgsmaal udsat. Jeg tror, Indenrigsministeren havde gjort en god Gerning, hvis han havde lyttet til de Røster, der lød paa Haderslev-Mødet, og hørt efter Sogneraadforeningernes enige Henvendelse, ikke alene, som jeg udtalte ved Sagens anden Behandling her i Tinget, fordi det er en Urimelighed at gennemføre disse Forslag under de nuværende økonomiske Forhold for Landbruget, men ogsaa af nationale Grunde. Vi har gjort, hvad vi kunde, for at advare Ministeren, men det har været at tale for døve Øren.

Efter Overgangsbestemmelserne skal Amtskommunerne bruge de Beløb, der udbetales af Udligningsfonden, i sin Helhed til at nedsætte Skatten for Oktober Halvaar, medens de øvrige Kommuner selv kan skønne over, i hvilket Omfang de vil bruge Lettelsen til en Nedsættelse af Skatterne, hvilket vel skal forstaas saadan, at de ogsaa kan vedtage overhovedet ikke at nedsætte Skatten med nogen Del af Beløbet. Vilde det nu ikke have været rimeligt, om alle Kommunetyper var stillet lige? Jeg er godt klar over, at der er adskillige Kommuner, der kunde ønske at bruge en Del af Beløbet eller hele Beløbet til at styrke deres Kassebeholdning med, og der er antagelig ogsaa Kommuner, der allerede ved det løbende Budget har taget noget Hensyn til, at Udligningsforslaget vilde komme. Indenrigsministeren vil vel heller ikke bestride, at der kan være Amter, hvor lignende Betragtninger har gjort sig gældende. Det vilde have været mest naturligt, om alle Kommunetyper havde været stillet ens, men Ministeren maa jo ikke have ment, at Amsraadene havde de samme Muligheder for